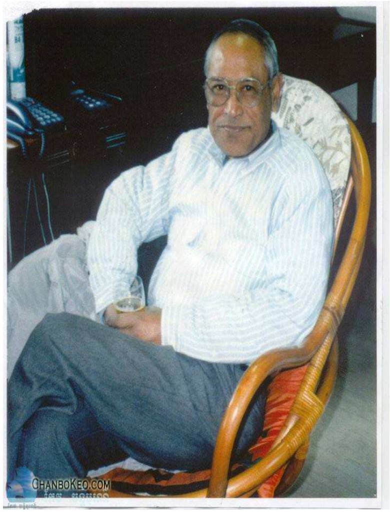

នួនកាន

NUON Kân

(១៩៣៤-២០០២)

រៀបរៀងដោយ

បណ្ឌិតសភាចារ្យ **ឃីង់ហុកឌី**

កើតនៅថ្ងៃ១៨មិថុនាឆ្នាំ១៩៣៤ក្នុងក្រុងភ្នំពេញ លោកមានតួនាទីជាសាស្ត្រាចារ្យនាដកម្មនៅសកលវិទ្យាល័យវិចិត្រសិល្បៈ និងជាព្រឹទ្ធបុរសមហាវិទ្យាល័យសិល្បៈនាដសាស្ត្រ (Faculté des Arts dramatiques) *ហើយលោកបានចូលជាសមាជិកអ្នកនិពន្ធខ្មែរតាំងពីថ្ងៃ១មករា១៩៥៨។ ដោយលោកបានទទួលអាហារូបករណ៍ អាមេរិក នៃមូលនិធីអាស៊ី* (Asia Foundation) *នៅ*

ភ្នំពេញ លោកក៏បានទៅរៀនសិល្បៈនាដកម្មនិងការដឹកនាំរឿងល្ខោននៅប្រទេសបារាំង ក្រោមការដឹកនាំរបស់លោកគ្រូ ព្យែរវ៉ាលដឺ (Pierre VALDE) ចាងហ្វាងសាលាល្ខោនឈ្មោះ ល្ខោន តេមុង (Théâtre Témoin)ពីឆ្នាំ១៩៦១ទៅដល់ឆ្នាំ១៩៦៥។ នៅឆ្នាំ១៩៦៦ - ៦៧លោកបានប្រឡងជាប់សញ្ញាប័ត្រវិទ្យាស្ថានសិក្សាល្ខោននាដកម្ម (Institut d´études théâtrales)នៅសកលវិទ្យាល័យសោបោនទី៣ (Université de la Sorbonne Nouvelle Paris III) ប្រទេសបារាំង។ នៅឆ្នាំ១៩៦៧-៦៨ លោកបានទៅសិក្សានៅមជ្ឈមណ្ឌលសកលវិទ្យាល័យអន្តរជាតិខាងការអប់រំសិក្សានិងស្រាវជ្រាវសិល្បៈនាដសាស្ត្រ (C.U.I.F.E.R.D) នៅ ទីក្រុង ណង់ស៊ី Nancy នៃប្រទេសបារាំង ហើយលោកបានប្រឡងជាប់សញ្ញាប័ត្រសិក្សានាដកម្ម។ ក្រោយមកលោកត្រឡប់ចូលភ្នំពេញវិញដើម្បីបំពេញការងារជាសាស្ត្រាចារ្យនៅសកលវិទ្យាល័យវិចិត្រសិល្បៈដដែល។ នៅឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់១៩៧៦លោកបានទទួលអាហារូបករណ៍មូលនិធិ ជប៉ុន (Japan Foundation)នៅតូក្យូដើម្បីស្រាវជ្រាវល្ខោន ណូ (NO) និងរបាំព្រះរាជទ្រព្យ។ បន្ទាប់ពីខ្មែរក្រហមមកកាន់កាប់អំណាចនៅភ្នំពេញ លោកមិនអាចត្រឡប់ចូលទៅកម្ពុជាវិញបាន លោកបានសុំច្បាប់ជ្រកកោនទៅរស់នៅសហរដ្ឋអាមេរិក ជាមួយគ្រួសារទាំង៤នាក់ រហូតដល់ឆ្នាំ១៩៩១ ទើបត្រឡប់មករស់នៅប្រទេសជប៉ុនវិញជាមួយភរិយាជាជនជាតិជប៉ុន។ ចំពោះ « បក្សីស្ថានសួគ៌ ឬសេចក្ដីដឹងគុណគ្មានទីបញ្ចប់ » (ដោយយកលំនាំតាមរឿងព្រេង

ជប៉ុន"គ្រាលសងគុណ") បានទទួលថវិកាពីមូលនិធិ UNDPទៅបង្រៀននាដកម្មនិស្សិតសកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទវិចិត្រសិល្បៈនាឆ្នាំ ១៩៩១-៩២។ ពីឆ្នាំ១៩៩៣-១៩៩៦ សកលវិទ្យាល័យជាតិខាងភាសាបរទេស (Tokyo Gaikokugo Daigaku)នៅតូក្យូបានទទួលលោកឲ្យធ្វើជាសាស្ត្រាចារ្យភាសាខ្មែរនៅមហាវិទ្យាល័យនេះ។ ពេលលោកចូលនិវត្តន៍ លោកក៏បានត្រឡប់ទៅរស់នៅឡុងប៊ីច(Long Beach)វិញ ក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិក(អស័យដ្ឋាន៖ 5601 Walnut Avenue, Long Beach, California 90805 U.S.A)។ នៅសហរដ្ឋអាមេរិកក្តី ឬនៅប្រទេសជប៉ុនក្តី លោកជាអ្នកការពាររក្សាវប្បធម៌ អរិយធម៌ខ្មែរយ៉ាងសកម្ម និង ជានិរន្តរ៍ ទាំងផ្នែកសមាគមខ្មែរនៅប្រទេសនិមួយៗ និងទាំងផ្នែកមនុស្សធម៌។ លោកជាអតីតសិស្សលោក ហង្សធុនហាក់ជំនាន់លោកហង់ជួននិងលោកឆេងផុនដែលជាឥស្សរជននយោបាយមានឋានៈជារដ្ឋមន្ត្រីជាច្រើនដង។

លោកបានទទួលអនិច្ចកម្មកាលពីព្រឹកថ្ងៃអាទិត្យ ទី៣១ មិនាឆ្នាំ២០០២វេលាម៉ោង៩ព្រឹកដោយរោគាពាធក្នុងជន្មាយុ៦៨ ឆ្នាំនៅឡុងប៊ីច នៃសហរដ្ឋអាមេរិក។

ស្នាដៃលោកសំខាន់ៗជារឿងល្ខោននិងសិក្សាកថាដូចខាងក្រោមនេះ៖

- កម្រងសិល្បៈសិក្សា, ទំនុកច្រៀងនិងអក្សរក្មេង,ភ្នំពេញ ១៩៥៩, ៣៦ ទំព័រ។

- *រឿងឧក្រិដ្ឋកម្មនិងទណ្ឌកម្ម,* រឿងល្ខោនប្រែសម្រួលដោយនួនកននិងអ៊ុកសុជាតិពីប្រលោមលោក, ភ្នំពេញ សកលវិទ្យាល័យវិចិត្រសិល្បៈ, ១៩៧៣, ៧០ទំព័រ។
- *រឿងផ្កាកណិការ,* រឿងសម្រួលពីរឿងកាកីស្នាដៃកំណាព្យកាព្យឃ្លោងរបស់ព្រះហរីរក្សរាមាអង្គឌួង, កាលីហ្វ័រណ្យា, ១៩៨២, ៤២ទំព័រ។
- *រឿងបក្សីស្ដានសួគ៌ ឬ ដំណឹងដឹងគ្មានគុណទីបញ្ចប់,* ប្រែសម្រួលជាល្ខោននាដកម្មចេញពីរឿងជប៉ុន Tsuro no ongaeshi ដោយ Reiko KAWAMURA NUON និងនួនកន, តូក្យូ, តូក្យូ, ១៩៩១ -៩២។
- *នាងប្រាង្គសិលាកញ្ញាអង្គរ* Neang Prang Seila the lady of Angkor ,តូក្យូ, ១៩៩៧។
- *សភាពខ្លះនៃអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ,* សិក្សាកថា, តូក្យូ, ១៩៩៧, ទំព័រ១១១ ដល់ ១៧០។
- *កម្រងអត្ថបទ,* សិក្សាកថា, Printing And Publishing C&A Printing 582.989.4801, 1999, ៨៥ ទំព័រ។
- *រឿងព្រលឹងចងពៀរ, The Dead Accuse,*, រឿងល្ខោននិងខ្សែអាត់ថតសម្លេង, ឡុងប៊ីច, ១៩៩៩, ៤៩ទំព័រ។
- *រឿងព្រលឹងយុត្តិធម៌, Prisoners,* រឿងល្ខោន និងខ្សែអាត់ថតសម្លេង, ឡុងប៊ីច, ១៩៩៩, ៤៣ទំព័រ។

- *រឿងរទេះដីឥដ្ឋ,* ប្រែសម្រួលពីនាដកម្មសំស្ក្រឹតដែលប្រែជាភាសាបារាំងដោយ Claude ROY, *Chariot de terre cuite* de l'auteur indien Cudraka, Tokyo, « Cultural Aid» (CAPSEA), ២០០០, ១១៣ ទំព័រ។
- *ល្ខោននៅក្នុងជីវិតប្រជាជាតិខ្មែរ,* ល្បងអត្ថាធិប្បាយសង្ខេបអំពីសិល្បៈសំដែងខ្មែរខ្លះៗ, សហរដ្ឋអាមេរិក, ២០០០, ៣៦ ទំព័រ។
- *រឿងល្ខោនខ្ទីៗរបស់លោកអង់តុន ឆេកូហ្វ,* ប្រែសម្រួលដោយ នួនកន, កញ្ញា ២០០១, ១៧៣ទំព័រ។
- *រឿងសត្វរំពេ,* នាដកម្ម មានបួនឆាករបស់ឆេកូហ្វ ប្រែសម្រួលដោយនួនកន, មករា ២០០២, ១៣៩ទំព័រ។

សម្រង់ខ្លះៗ ៖

អក្សរភ្លេងនិងបទចម្រៀងទាញចេញពីកម្រងសិល្បៈសិក្សា ទំព័រ២៤និង២៥ មានចំណងជើងថា**សារតារខ្មែរ**ដូចមានខាងក្រោមនេះដោយចេតនាបង្ហាញពីស្មារតីស្នេហាជាតិរបស់លោកចំពោះមាតុភូមិជាទីស្រឡាញ់។

បទចម្រៀងនេះល្បីល្បាយនិងមានប្រជាប្រិយភាពខ្លាំងក្លានៅកម្ពុជានិងនៅសហគមខ្មែរឯបរទេសច្រើនលើកមកច្រៀងនាពេលបុណ្យជួបជុំគ្នាម្តងៗ។ សម្រង់នេះជាសេចក្តីណែនាំឲ្យខ្មែរចេះស្នេហាជាតិ។

សារិកាខ្មែរ

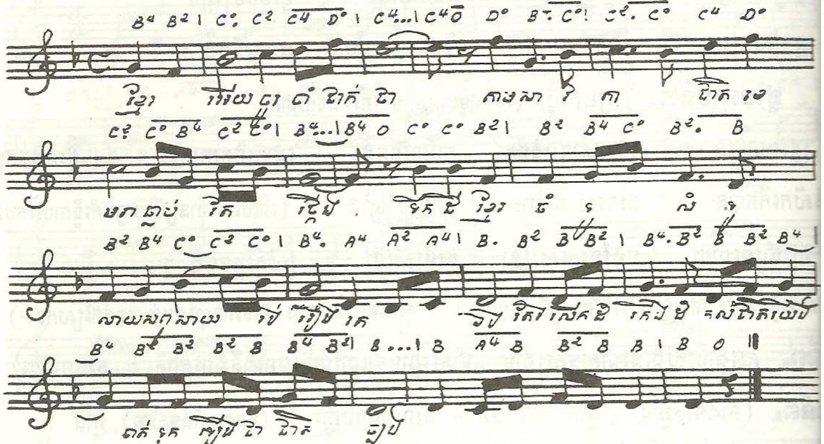

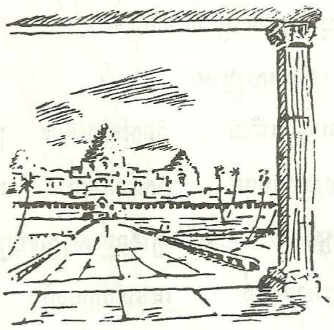

សាចគារខ្មែរ

១- ខ្មែរអើយចូរចាំជាក់ថា តាមសាវតារជាតិខ្មែរខេមរាធ្លាប់តែថ្កើង ទឹកដីខ្មែរធំ ទូលំទូលាយ ។
សព្វសាយរុងរឿង គេឯងតែងលើកដំកើងដំកល់ជាតិយើង ចាត់ទុកឡើងជាជាតិច្បង ។

២- អារ្យធម៌ខ្ពង់ខ្ពស់ឆើតឆាយ បានចេញផ្សព្វផ្សាយ គ្រប់ទិសទាំងឡាយចុងបូព៌ា សាសនា
សិល្បៈ ចម្លាក់វិចិត្រ គំនិតសិក្សា តន្ត្រី ទស្សនៈវិជ្ជា យុទ្ធសាស្ត្រ ជាគោលការណ៍ខ្មែរផ្សាយទៅ ។

៣- ខ្មែរអើយចូរស្តាប់សាវតារ ដែលបានចរចា បញ្ជាក់ប្រាប់ថា ពូជខ្មែរថ្កើង តាំងចិត្តឱ្យធំ
ខិតខំប្រឹងវិញ បញ្ចេញដំកើង តម្លៃនៃជាតិយើង ឱ្យបានរុងរឿង ជាថ្មីឡើងតាមសាវតារ ។

សេចក្តីណែនាំ

យកតាមបទភ្លេងបូរាណឈ្មោះ "ស្រីខ្មែរត្បាញ" ចម្រៀងនេះជាចម្រៀងពីរោះលន្លង់លន្លោចធ្វើឱ្យចិត្តគំនិតស្រមៃនឹកឃើញ បូរាណខ្មែររុងរឿងអារ្យធម៌ខ្ពង់ខ្ពស់ វប្បធម៌-សិល្បៈ-ទស្សនៈវិជ្ជា-យុទ្ធសាស្ត្រល្បីល្បាញ ។

បើចង់ឱ្យគេឃើញអ្នកច្រៀង-អ្នកច្រៀងគប្បីតែងខ្លួនតាមសម័យបូរាណ ហើយដើរចាក់ក្រឡាជាលំនាំប្រាង្គប្រាសាទ ។

ឧបសម្ព័ន្ធ

រូបថតអ្នកនិពន្ធនិងរូបថតក្របស្នាដៃលោកព្រមទាំងលិខិតខ្លះៗ

១) រូបថតសាស្ត្រាចារ្យនួនកនខ្លះៗ៖

(រូបថត កម្មសិទ្ធិ ប៉ែនសេដ្ឋារិន, ១៩៩២)

ពីឆ្វេងទៅស្តាំ សាស្ត្រាចារ្យ នួនកន, ឯ.ឧ. ឆេងផុន

និង អ្នកស្រី Reiko KAWAMURA NUON។

(រូបថត កម្មសិទ្ធិ ប៉ែនសេដ្ឋារិន, ១៩៩២)

នៅជួរឆ្វេង ឯ.ឧ. នុតណារ៉ាំង, ឯ.ឧ. ហង់ជួន និង នៅជួរស្តាំ សាស្ត្រាចារ្យ នួនកន។

(រូបថត កម្មសិទ្ធិ អ៊ុចកិរម្យ)

លោកអ៊ុចកិរម្យថតជាមួយសាស្ត្រាចារ្យនួនកននិងអ្នកស្រី Reiko KAWAMURA NUON ។

២)រូបថតក្របស្នាដៃខ្លះៗ៖

កម្រងសិល្បៈសិក្សា, ទំនុកច្រៀងនិងអក្សរភ្លេង, ភ្នំពេញ១៩៥៩, ៣៦ ទំព័រ។

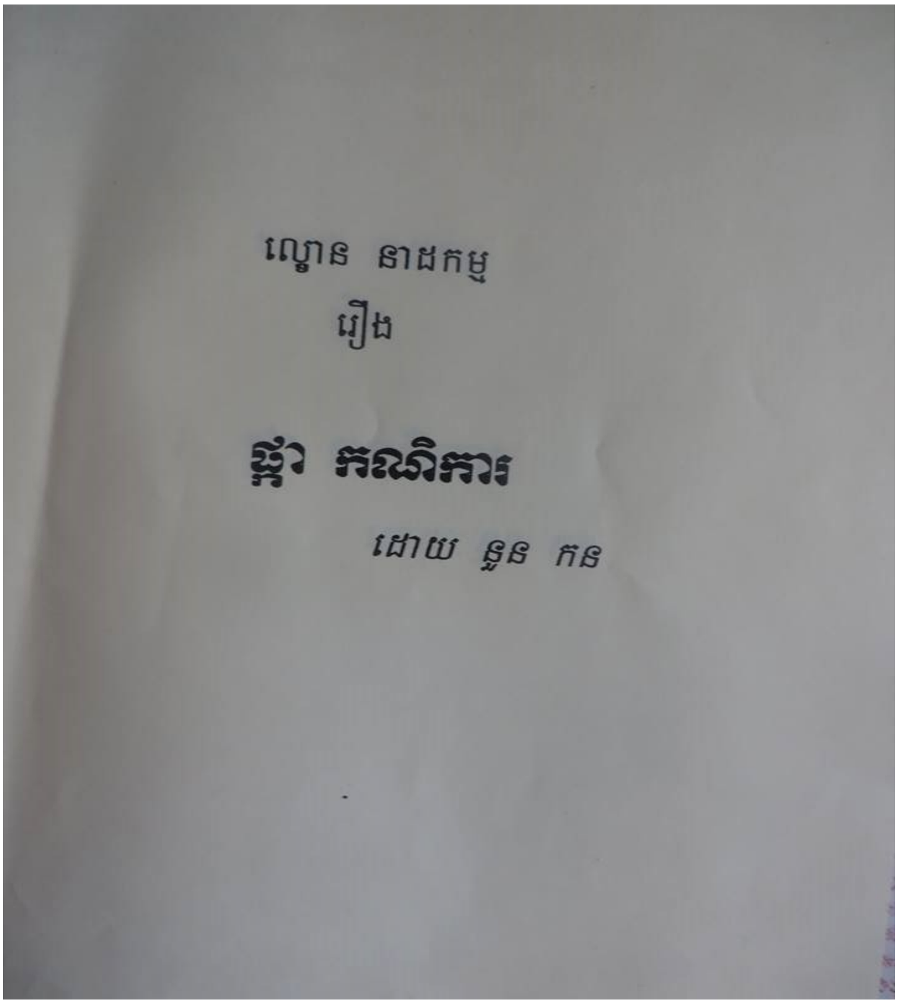
ល្ខោន នាដកម្ម

រឿង

ផ្កា កណិការ

ដោយ ទួន កន

រឿងសម្រួលពីរឿងកាកីស្នាដៃកំណាព្យកាព្យឃ្លោងរបស់ព្រះហរីរក្សរាមាអង្គឌួង, កាលីហ្វ័រណ្យា, ១៩៨២, ៤២ទំព័រ។

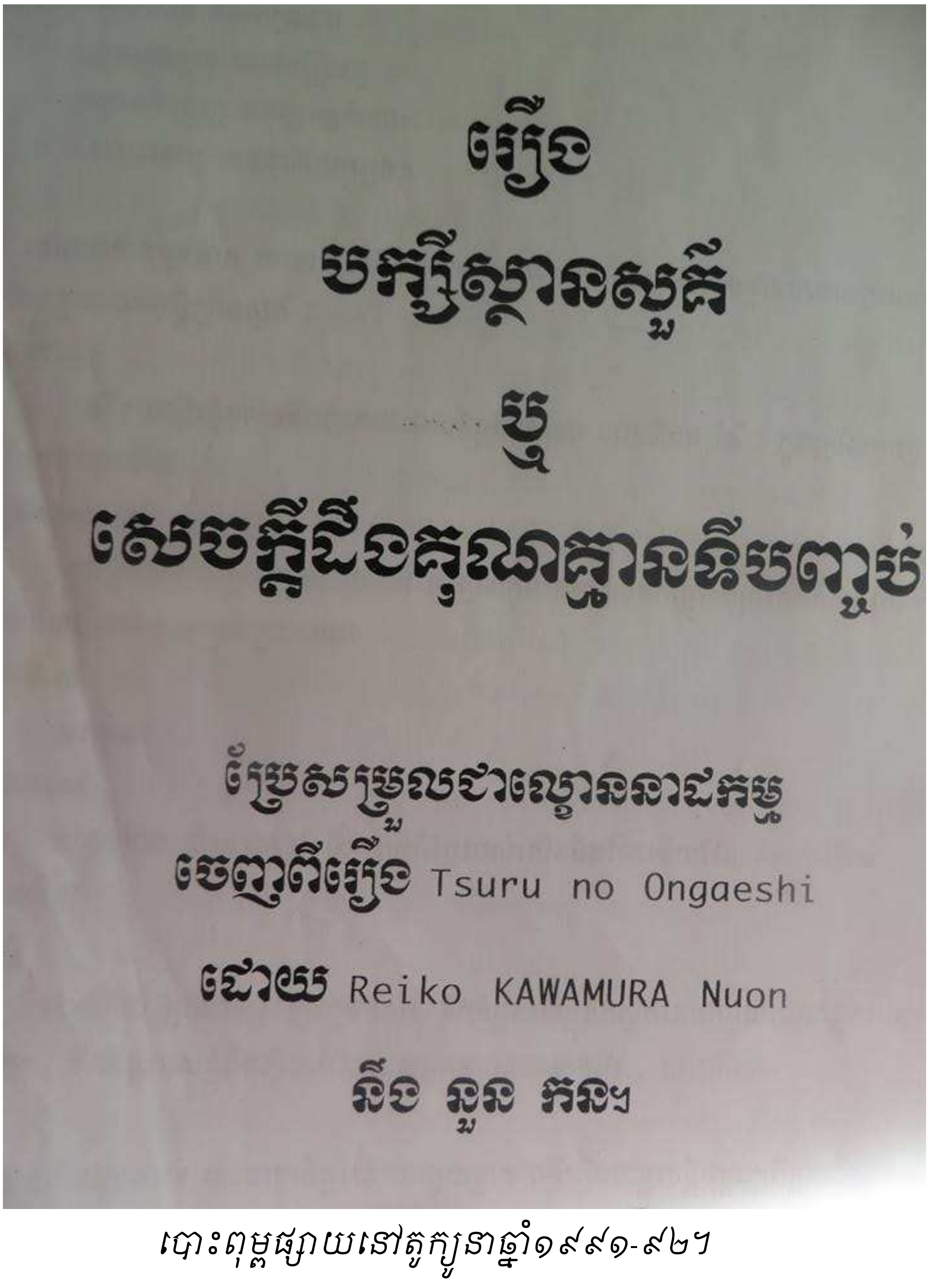
រឿង

បក្សីស្ថានសួគ៌

ឬ

សេចក្តីដឹងគុណគ្មានទីបញ្ចប់

ប្រែសម្រួលជាល្ខោននាដកម្ម

ចេញពីរឿង Tsuru no Ongaeshi

ដោយ Reiko KAWAMURA Nuon

នឹង នួន ភន។

បោះពុម្ពផ្សាយនៅតូក្យូនាឆ្នាំ១៩៩១-៩២។

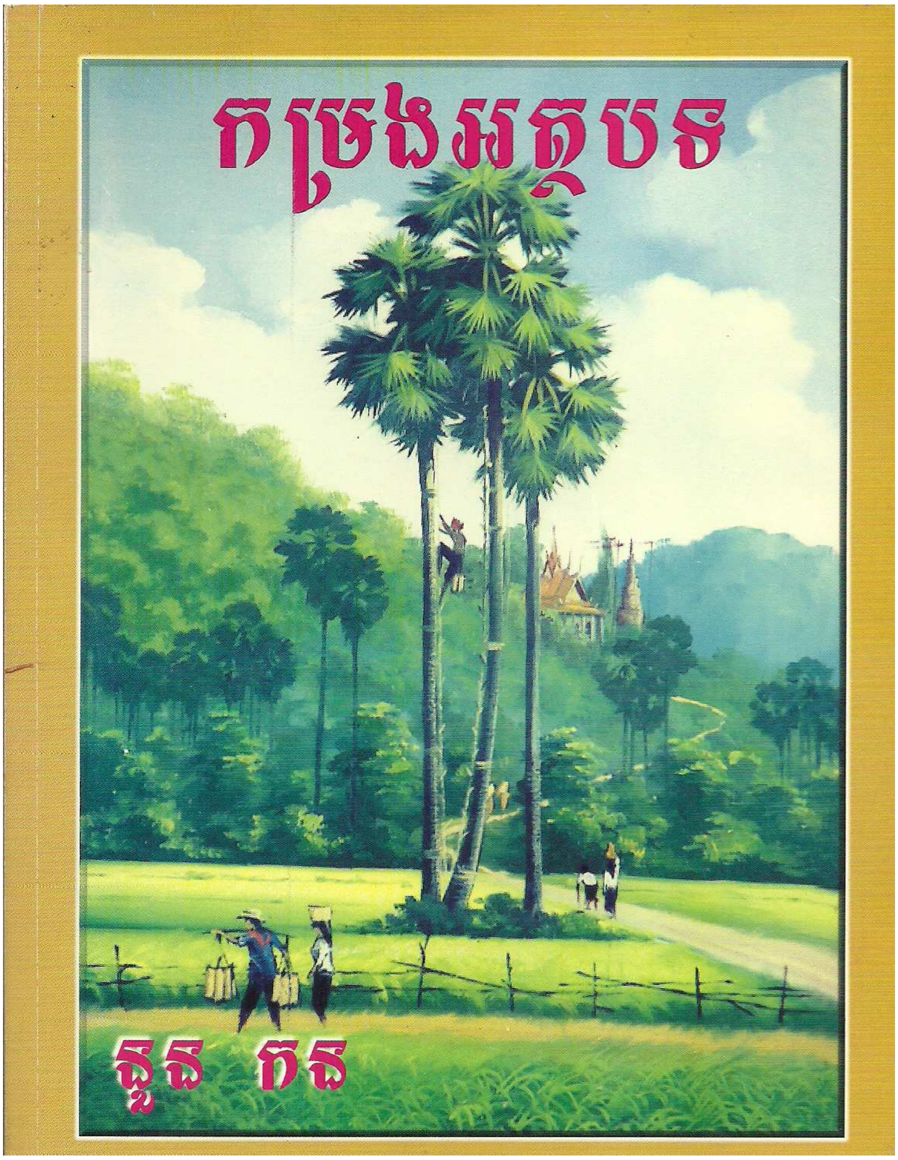

កម្រងអត្ថបទ, សិក្សាកថា, តូក្យូ, ១៩៩៧។

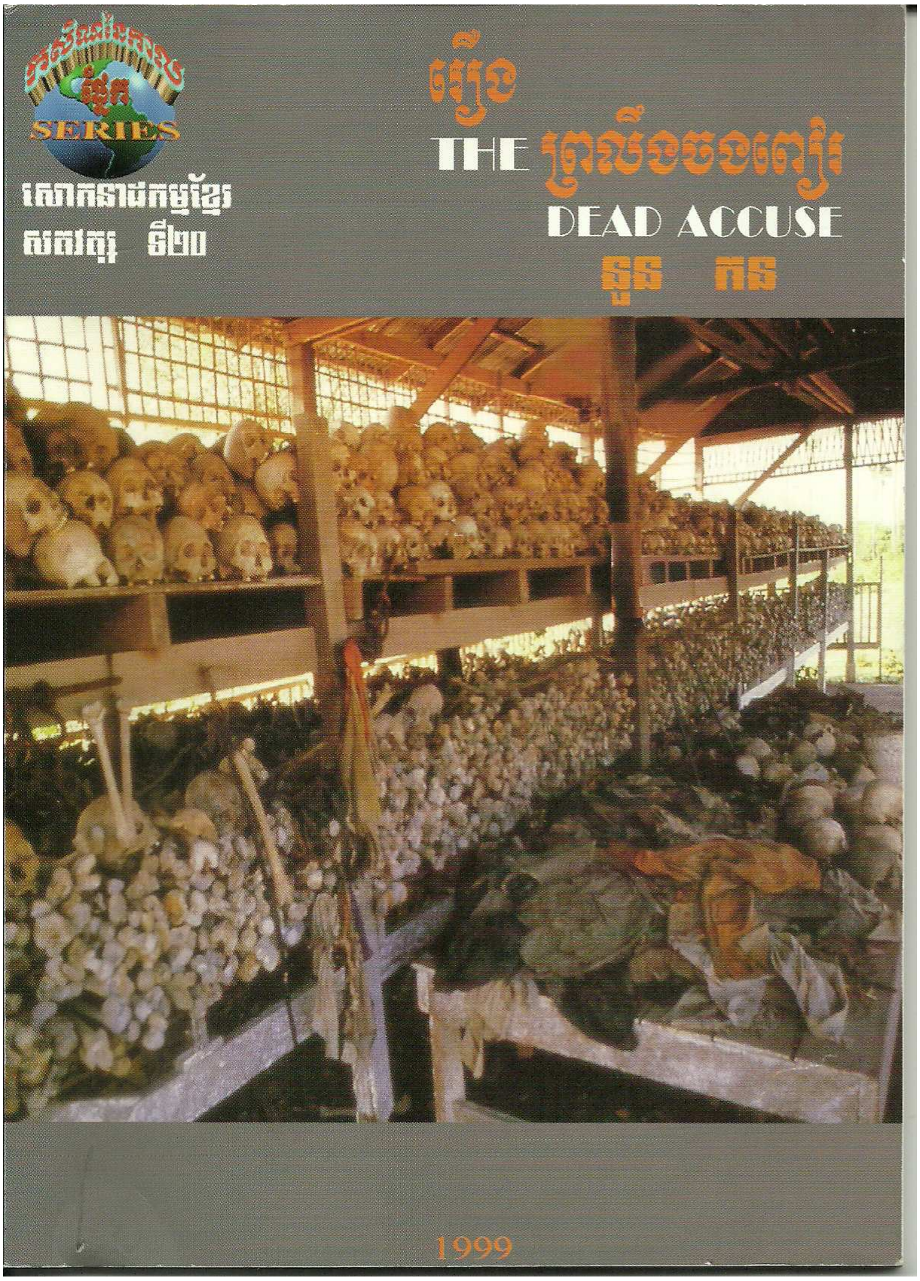

រឿងព្រលឹងចងពៀរ, The Dead Accuse , រឿងល្ខោននិងខ្សែអាត់ថត សម្លេង, ឡុងប៊ិច, ១៩៩៩, ៤៩ទំព័រ។

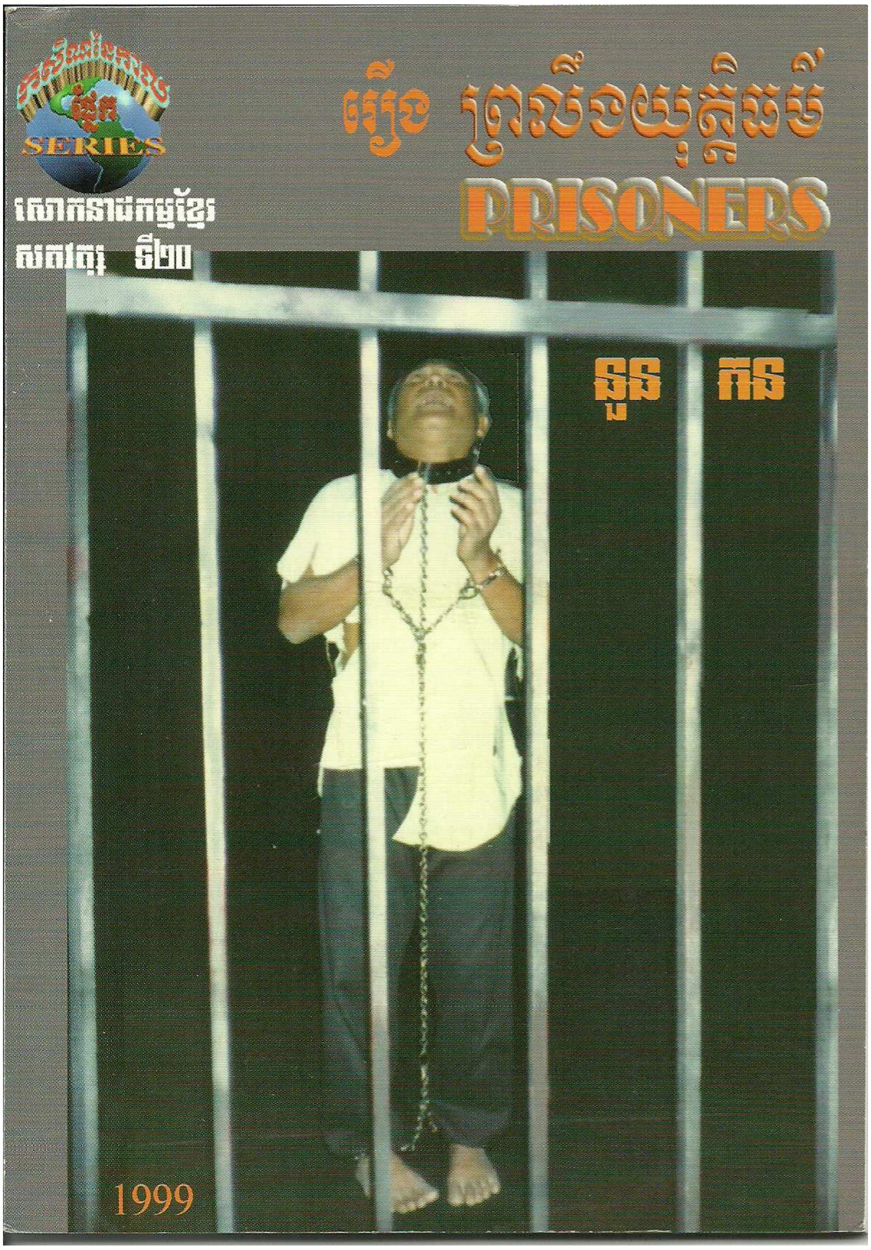

រឿងព្រលឹងយុត្តិធម៌, Prisoners, រឿងល្ខោន និងខ្សែអាត់ថតសម្លេង , ឡុងប៊ិច, ១៩៩៩, ៤៣ទំព័រ។

ខ្សែអាត់រឿងល្ខោន ព្រលឹងចងពៀរ និង ព្រលឹងយុត្តិធម៌

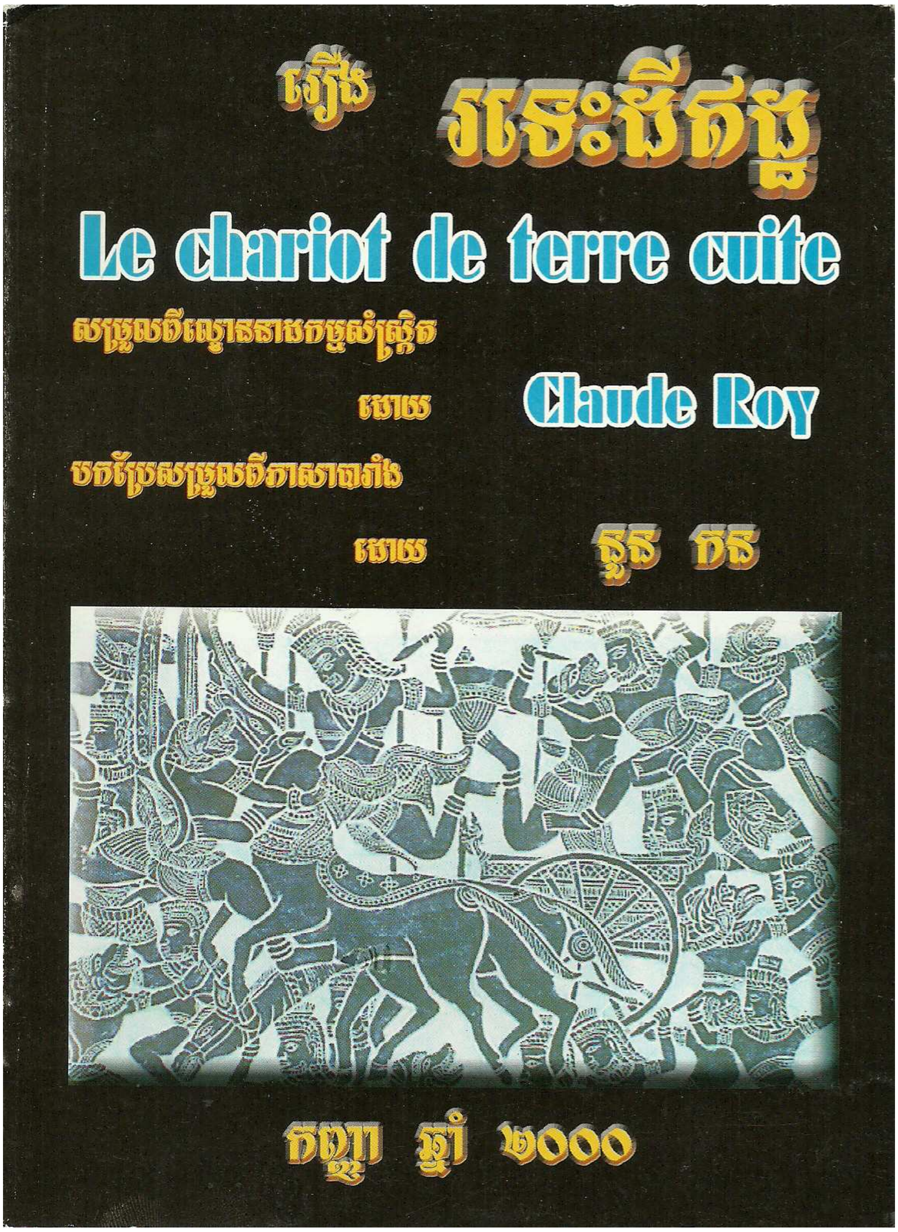

រឿងរទេះដីឥដ្ឋ, ប្រែសម្រួលពីនាដកម្មសំស្ក្រឹតដែលប្រែជាភាសាបារាំងដោយ Claude ROY, *Chariot de terre cuite* de l'auteur indien Cudraka, Tokyo, « Cultural and Project for South-East Asia », ២០០០, ១១៣ ទំព័រ។

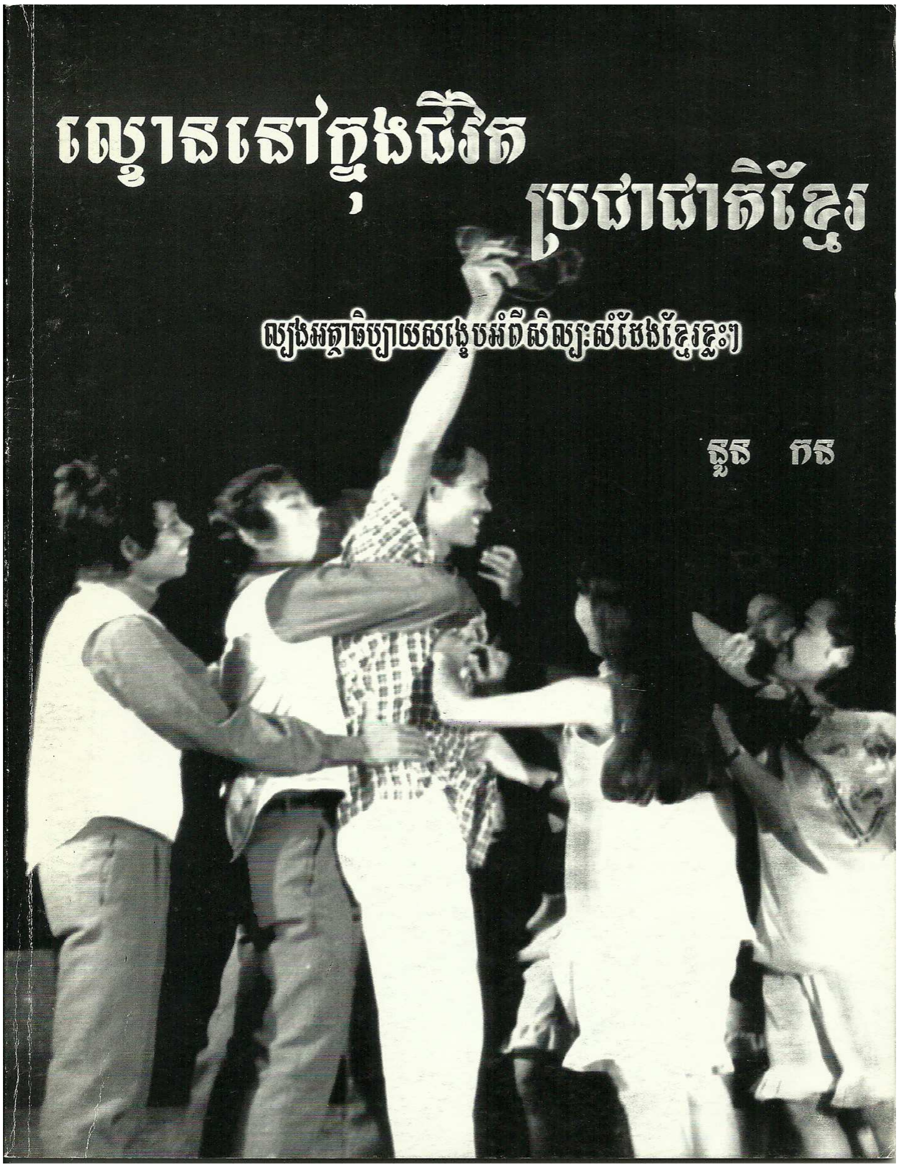

ល្ខោននៅក្នុងជីវិតប្រជាជាតិខ្មែរ, ល្បងអត្ថាធិប្បាយសង្ខេបអំពីសិល្បៈសំដែងខ្មែរខ្លះៗ, សហរដ្ឋអាមេរិក,២០០០, ៣៦ ទំព័រ។

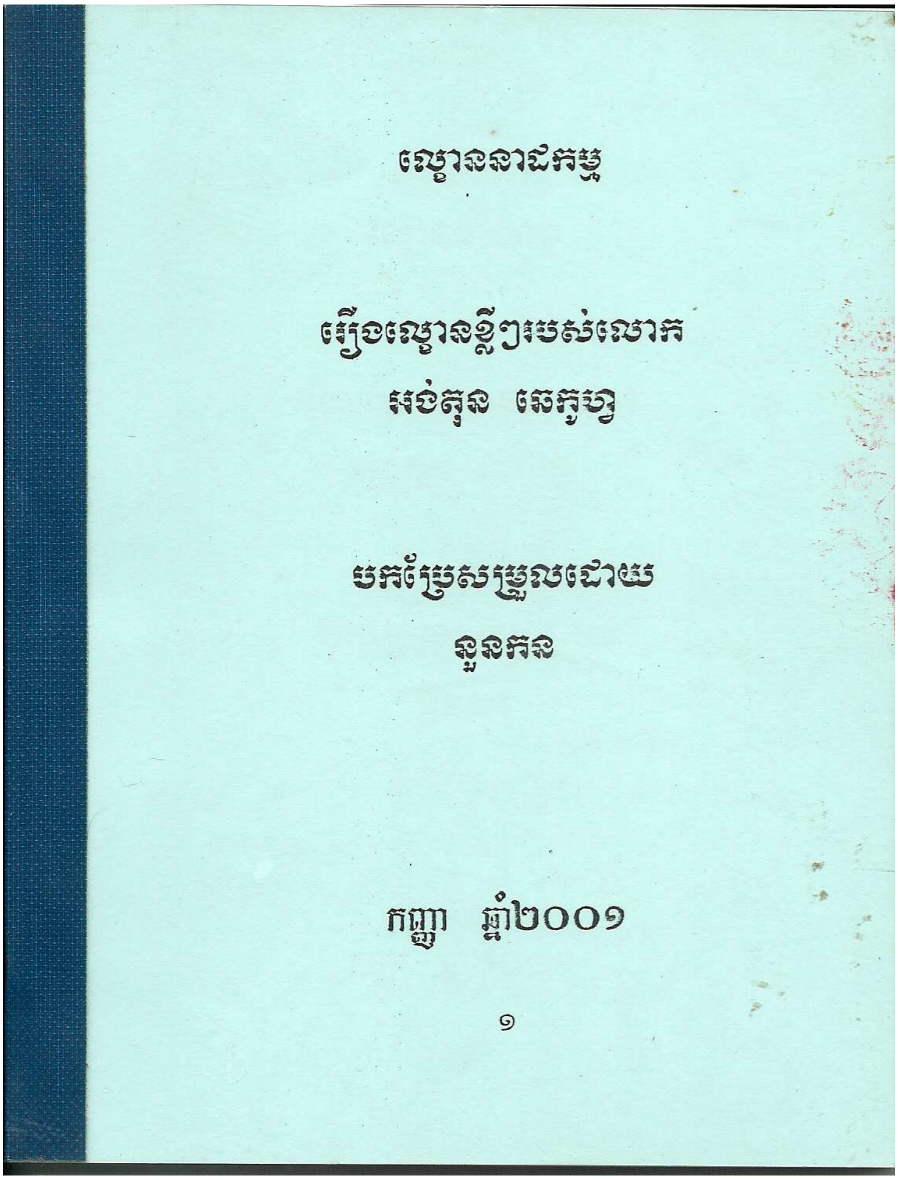

រឿងល្ខោនខ្លីៗរបស់លោកអង់តុន ឆេកូហ្វ, ប្រែសម្រួលដោយ នួន កន, កញ្ញា ២០០១, ១៧៣ទំព័រ។

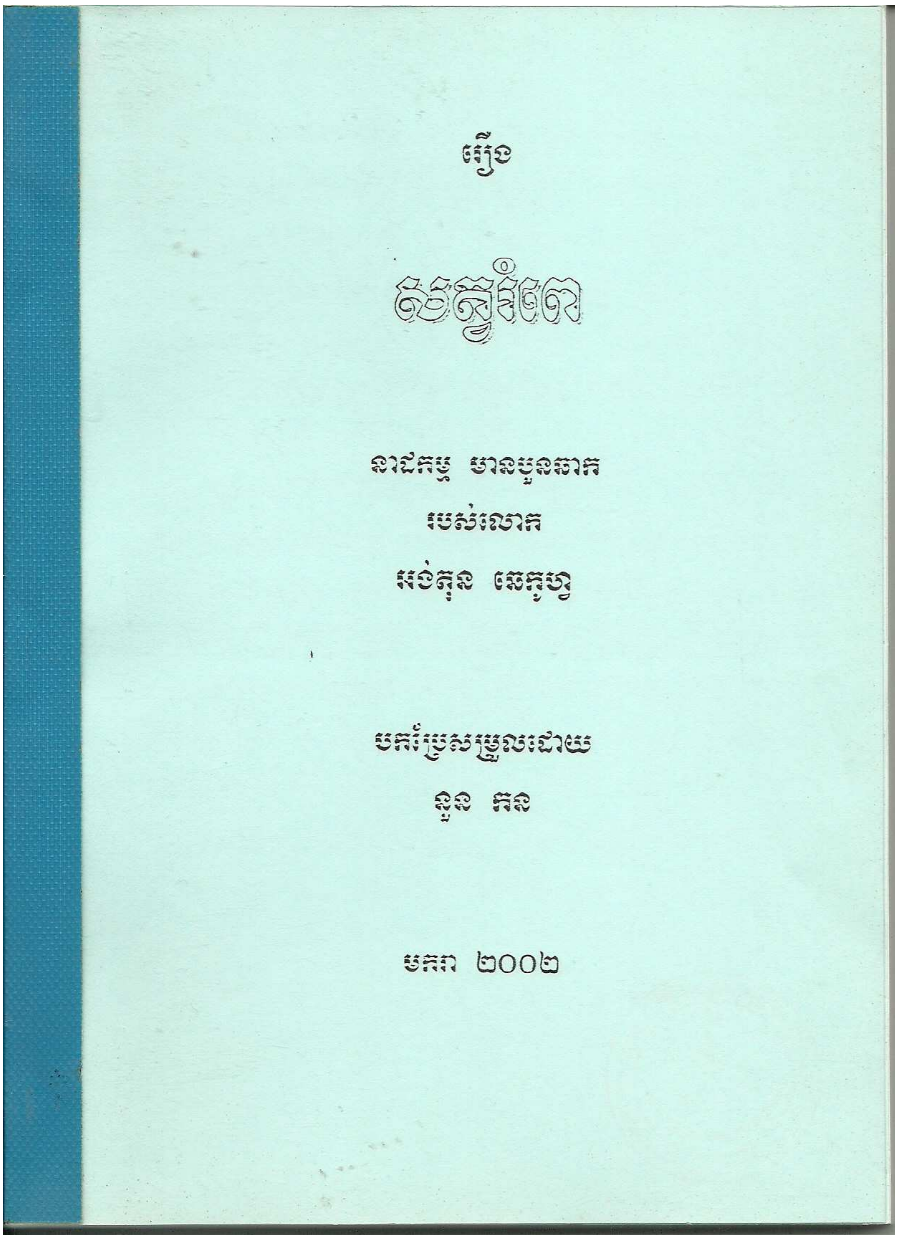

រឿងសត្វរំពេ, នាដកម្ម មានបួនឆាករបស់ឆេកូហ្វ ប្រែសម្រួល ដោយនួនកន, មករា ២០០២, ១៣៩ទំព័រ។

៣) លិខិតឆ្លើយឆ្លង៖

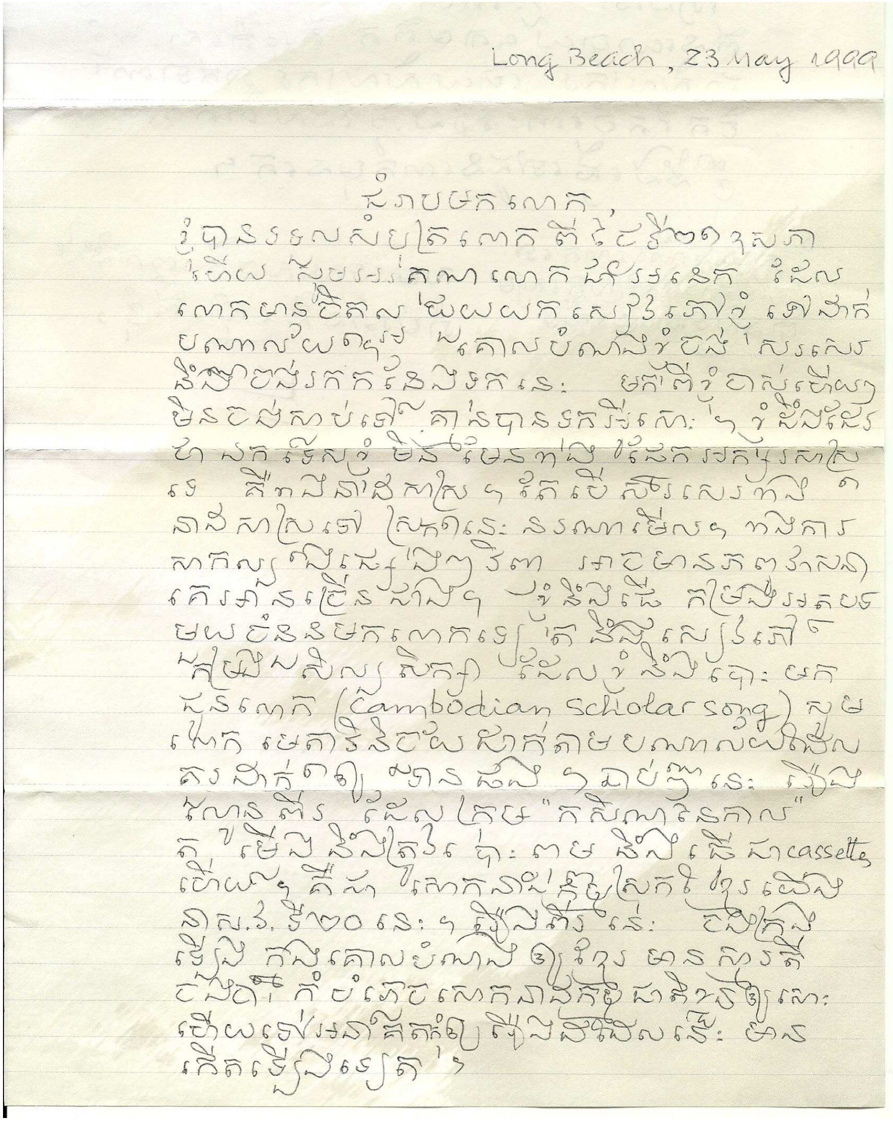
Long Beach, 23 May 1999

សូមគោរពមកលោក,

(Cambodian scholar song)

cassette

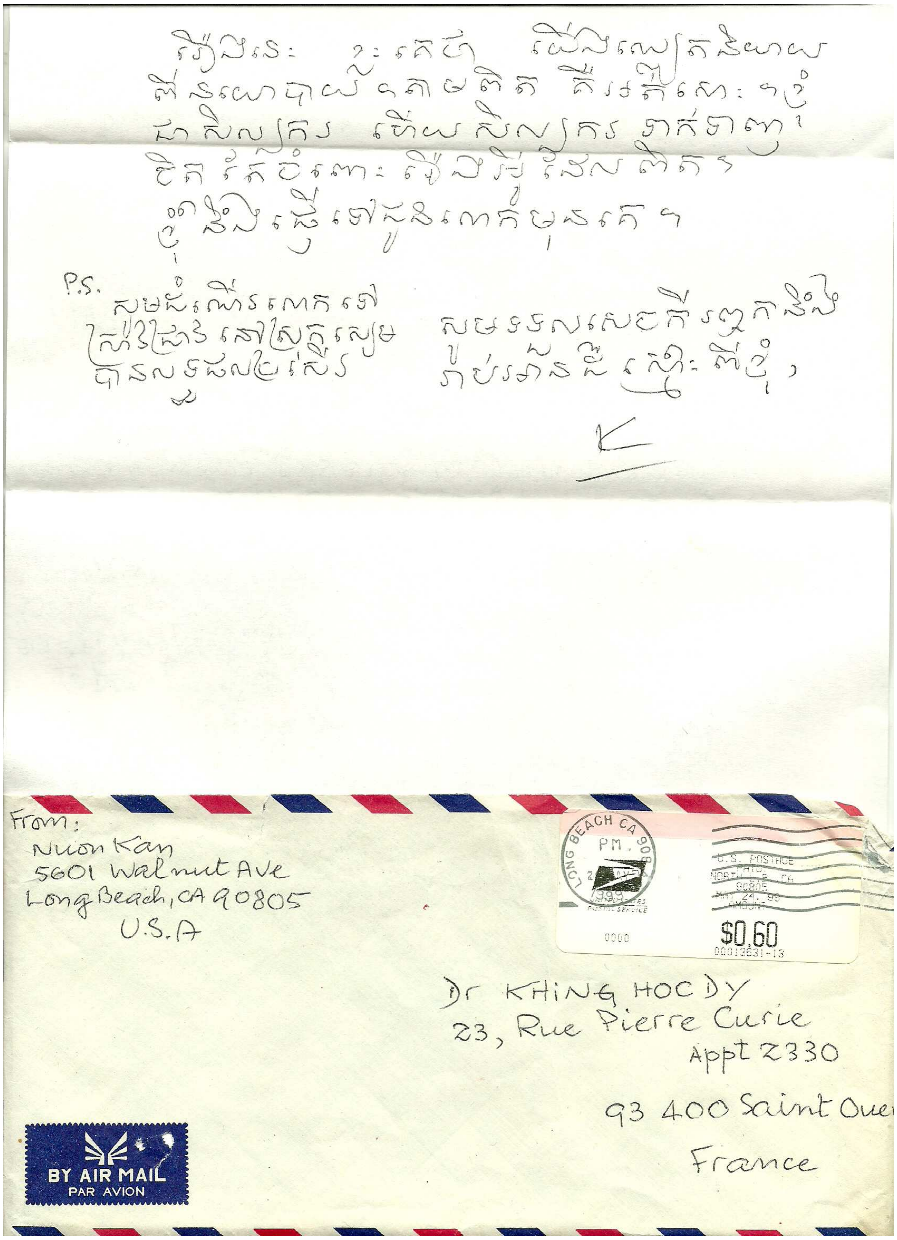
រឿងនេះ ៖ គេថា ល្បើល្បៀតនិយាយ
ពីនយោបាយ ។ តាមពិត គឺរបៀបនោះ ។ ខ្ញុំ
ជាសិល្បករ ហើយសិល្បករ ទាក់ទាញ
ចិត្ត ទក់ចំពោះ ល្បីល្បើ ដែល ពិត ។
ខ្ញុំនឹងផ្ញើទៅប្អូនពេកមុនគេ ។
P.S.
សូមដំណើរលោកទៅ
ស្រាវជ្រាវ នៅស្រុកខ្មែរ
បានលទ្ធផលប្រសើរ
សូមទទួលសេចក្តីរឭកនឹក
រាប់អានដ៏ស្មោះពីខ្ញុំ ,
K
From:
Nuon Kan
5601 Walnut Ave
Long Beach, CA 90805
U.S.A
LONG BEACH CA 908
PM
U.S. POSTAGE
$0.60
Dr KHING HOC DY
23, Rue Pierre Curie
Appt Z330
93 400 Saint Ouen
France
BY AIR MAIL
PAR AVION

ឡុងប៊ិច, មិថុនាទី៨, ១៩៩៩

ជំរាបមកលោកដោយគោរពស្រឡាញ់,
ខ្ញុំបានសំបុត្រលោកដោយរំភើបក្រៃលែង
ទៅតាមដំណឹងដែលយើងរកខ្ញុំដើម្បីមួយ
ហើយទៅ ប៉ុស្តិ៍ ដឹក ស្រឡាញ់ប្រយ័ត្ន
ត្រូវមិនទទួលយកទេ ខ្ញុំ លក់សៀវភៅណាមក
និយាយតែបាន ដោយពុំជាលោក មានវត្ត
គ្រោះយកតាមនិងនោះៗ ទៅដាក់បណ្ណាល័យ
តាមកម្មវិធី ខ្ញុំបាន ដើម្បីមកជូនលោក
ដើម្បីទៅដាក់បណ្ណាល័យ ដូចជា Dead Accuse
(ប្រហែលជា6), Prisoners (ប្រហែលជា6), កម្រង
បទតប(ប្រហែលជា6), ទាក់ទិនកា(5), សភាព
ខ្ញុំមិនទាន់កើតស្រីខ្មែរ(25) សូមលោកមេត្តា
យកទៅដាក់តាមបណ្ណាល័យទាំងអស់ ៗ
ដែលលោកបានស្គាល់ណាមួយ ខ្ញុំនោះផង។
សៀវភៅ "កម្រងបទតបទ") បានផ្ញើ
ទៅសល់តែប៉ុនហើយ ៗ ពួកយើងខ្ញុំរកទទួល
ខ្លួនត្រូវធ្វើប៉ុណ្ណោះ លក់ជាដើម ដែលមិនបាន
កាលនោះ ទៅស្រុកខ្មែរ និងយកសៀវ
ភៅនោះទៅជាមួយផងដែរ។
ចំពោះ Dead Accuse និង Prisoners
ខ្ញុំនឹងខំរកវិធីដើម្បីទៅលក់ស្រុកខ្មែរមួយចំនួន
នៅស្រុកខ្មែរ ព្រោះវាជារឿង ពិតពី
ការរស់នៅរបស់ពួកគេ ទាំងពីរ
នេះជាប្រវត្តិសាស្ត្រ ដែលមិនដែលមានហើយ
គួរតែពុំភ្លេច គួរតែយើងគ្រប់រូប

ចងចាំជានិច្ច នូវគុណមនុស្ស ចិញ្ចឹមខ្ញុំ ណាស់ ។

ការតមើងរឿងនេះ មួយភាគសម្រេច ដោយលោក ប៉ក-ជិន ដែលកាលណោះ ខ្ញុំធ្វើការជាមួយគាត់ នៅ United Cambodian Community (សហគមខ្មែរ) ។ គឺលោក ប៉ក ជិន ហ្នឹងលោកគឺ នោះ ហើយ គាត់ជារដ្ឋលេខាធិការក្រសួងរៀបរប់ សព្វថ្ងៃ ។

និយាយពីរឿងល្ខោនពីរ ៖

១- គ្រូពេទ្យបង្ខំ ប្រែពី Médecin malgré lui សម្រួលដោយ លោក ឡោយ ឡេង ដែលមាន

២- រឿងនៅក្រុងកំពត , តាម ពិតជារបស់លោកម៉ូលីយែ ក្នុងពាក់ ទេ១ ពេលវេលាពីរ ២ ម៉ោងទៀត (សំដែងគាត់បង្កើតលើដោយមាត់ ស្បៀងជាក ចាស់) គាត់សរសេរហើយ អ៊ឹង

ហើយមិនមាន ក្នុងតារាងពី Fourberie de Scapin ទេ

ដាក់ឈ្មោះគេ (ខ្មែរស្រែណោយ)

ល្បេចប្លុយ (ដាក់របាយណ៍)

វិបត្តិសេដ្ឋា ? (ខ្ញុំភ្លេចហើយ)

...ល់...

កញ្ញាចរិយា (ដើរជាប្រទីប)

ខ្ញុំសរសេរក្រៅភ្ជាប់ ស្មុំទោស សូមអរគុណ សូមគោរព និង សូមដឹងគុណដោយភាពស្មោះទៅ ,

[signature]

June the 10, 1999

ជំរាបមកលោក,

ខ្ញុំបានទំលោភសើការរាប់រកសរបស់លោក ចំពោះ
រូបខ្ញុំ ដោយមានតែការតឹងតាត់ អំពល់ដល់លោក
ម៉ា ប៉ុណ្ណឹង។

កាលពី យប់ តួកាលដែលនិងទៅនេះ ខ្ញុំលើរបត់
ដំណឹង ថាត់ទាត់ ពី ៩-១០ ខែឧសភា គ្រោះ
ទោះជា ខ្ញុំ នឹង រស់ជាមនុស្សគ្រប់សក់ហើយ
បើ ស្រីនេះ មានតែមកហើយ។

ម្ដេះហើយ នៅសល់មក ក៏បញ្ចូនកំប្លែងនឹង
ពេលនេះ ដើម្បីបោយដី ដែលនៅរស់ មានប
យោងនឹងវង់សន្តាននិងស្រុកខ្មែរ។

កាលមុន ឆ្នាំនេះ លោកបានទៅសេយស្ថាន
របស់បណ្ណាល័យ នៅស្រុកបារាំង ពេលនេះ
ខ្ញុំផ្ញើ សៀវភៅ គ្រប់ចំនួនទាំងនេះ មក
ជូនលោក សូមលោកមេត្តាយកទៅដាក់ឲ្យ
បានផង ។ បើមិនអាច មានសេចក្ដីសល់
ក៏សូមលោកលែងតាមការគួរផងចុះ។

ដោយគោរព, ដឹងគុណនិងស្រឡាញ់

Long Beach, July 26, 1999

ជំរាបមកលោក,

ខ្ញុំមិនដឹងថា សំបុត្រខ្ញុំនេះ បានមកដល់លោក មុន ពេលលោកអញ្ជើញ ទៅបរទេសនកាលនៅ ស្នាក់នៅប្រទេសអ៊ីតាលី ស៊ីប៉ី យ៉ាំងដូចម្តេចទេ។ សូម លោកសម្រាក ក្សាន្ត ឲ្យបាន ល្អ ពីការងារ ដ៏ធំ ពីកិច្ចការយ៉ាងច្រើនក្រាស់ដែរ។

ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំសូមអរគុណចំពោះលោក ដែលមានសទ្ធាចិត្ត ព្រមទាំងបានចំណាយ ពេលវេលា ដើម្បីយកសៀវភៅខ្ញុំទៅដាក់នៅ តាមបណ្ណាល័យ។ ការដាក់សៀវភៅតាម បណ្ណាល័យដូច្នេះ ឲ្យអ្នកសរសេរ បង្កើនគតិ ភាពគំនិត ការត្រិះរិះ ពិចារណា ឲ្យរីកចំរើន ទៅបាន និងប្រសើរឡើងទៀត។ ជាការចៀស វៀង ការរិះគន់ពីសំណាក់អ្នកដទៃ។

ខ្ញុំកំពុងសម្រាកកាយ គំនិត ដើម្បី ប្រមូលផ្តុំនូវមធ្យោបាយ វត្ថុធាតុគ្រប់សព្វ សម្រាប់សរសេរសៀវភៅមួយទៀត។ មូល ដ្ឋានវត្ថុធាតុ ពាក់ព័ន្ធ ប្រមូលផ្តុំពីគំនិត មើលភាពមួយ: "នៅរស់ជាខ្មែរ"។ ប្រហែលជា ពីរឆ្នាំឬយូរទៅទៀត ព្រោះវិបត្តិជា ពន្លកគំនិតនៅឡើយ។

ខ្ញុំមានចិត្តសប្បាយរីករាយ និងនៅចាំគុណ ការគ្រោះ ប្រណី ឬ ការផ្សាយអំពីសៀវភៅ ពីលោកជានិច្ច។

ដោយគោរពរាប់អាន

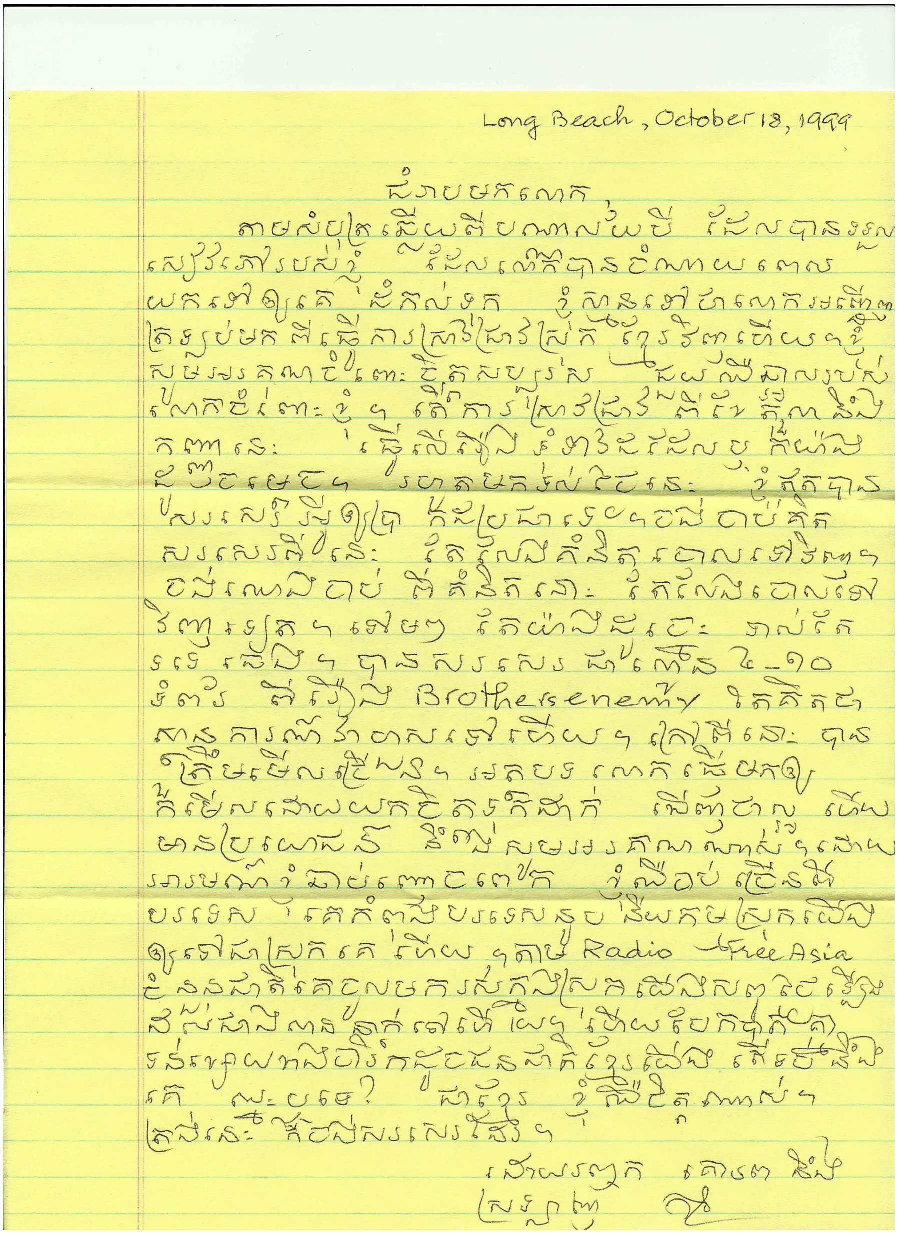
Long Beach, October 18, 1999

ជំរាបមកលោក,

តាមសំបុត្រឆ្លើយពីបណ្ណាល័យជី ដែលបានទទួល
សៀវភៅរបស់ខ្ញុំ ដែលលោកបានចំណាយពេល
យកទៅឲ្យគេ ដឹកសំមក ខ្ញុំសូមទោលោកអធ្យាត្ម
ត្រឡប់មកពីធ្វើការស្រាវជ្រាវស្រុកខ្មែរវិញហើយ ។ ខ្ញុំ
សូមអរគុណចំពោះចិត្តសប្បុរស ដែលឈ្លាសរបស់
លោកចំពោះខ្ញុំ ។ ធ្វើការស្រាវជ្រាវពីខ្មែរ ក្នុងនិង
ភាពនេះ ធ្វើសៀវភៅ ទំព័រដែលបុ កំណែ
ជាច្រើនបទមួយ ។ បាតមករស់នៅនេះ ខ្ញុំក៏បាន
បោះពុម្ពសៀវភៅ ក៏ប្រែប្រួលខ្លះជាប់គិត
សរសេរពីនេះ តែលើគំនិតពោលទៅវិញ ។
ចាស់ឈ្លាបជាប់ ពីគំនិតនោះ តែលើពោលទៅ
វិញទៀត ។ ទៅមុខ តែយ៉ាងដូច្នេះ ភាសាខ្មែរ
ទទេ ឥឡូវ ។ បានសរសេរ ជាង ៤–១០
ទំព័រ ពីរឿង Brothersenemy តែគិតជា
ការបកប្រែ ពាក្យនៅហើយ ។ ក្រៅពីនោះ បាន
ត្រឹមមើលថ្ងៃនេះ ។ អរគុណលោក ដើម្បីឲ្យ
គិតមើលដោយយកចិត្តទុកដាក់ ដើម្បីបាន ហើយ
មានប្រយោជន៍ ខ្ញុំសូមអរគុណលោកម្ដងទៀត ។ ដោយ
ភាពបច្ចុប្បន្នខ្ញុំជាប់ពេញពេក ខ្ញុំឈប់ច្រើនពី
បរទេស តែគំនិតបរទេសនូវ ដើម្បីស្រុកដើម
ឲ្យទៅជាស្រុកគេ ហើយ ។ តាម Radio Free Asia
ជំនួសជាតិគេចូលមករស់ក្នុងស្រុកដោយសព្វថ្ងៃ ច្រើន
ដូច្នេះជាតិខ្មែរ ឆ្លាតនៅពេលហើយ ហើយយកចិត្តទុក
ទន្ទេញយកសៀវភៅកម្ពុជាជនជាតិខ្មែរដើម្បី តើធ្វើដូចម្ដេច
គេ ឈ្នះបានទេ? ជាខ្មែរ ខ្ញុំឈឺចិត្តណាស់ ។
ត្រឹមនេះ ក៏ជាសរសេរហើយ ។

ដោយសេចក្ដីគោរព និង
ស្រឡាញ់
[signature]

Sept. 28, 2001

ជំរាបមកលោកជាទីរលឹកនិងជាទីស្រឡាញ់ពន់ពេក
ថ្វីត្បិតតែខ្ញុំមិនបានសរសេរសំបុត្រមកលើលោក នៅកាត់
ស្ងៀមយ៉ាងយូរ តែខ្ញុំតែងនឹកមកលោកជានិច្ចរាល់ៗពេល
មិនដែលលាន់ [illegible] មិនដែលកើតពីចិត្តល្អប្រពៃដែលមាន
តែលោកទេ អាចធ្វើ ចំពោះខ្ញុំ និងចំពោះអ្នកដទៃទៀតមាន
នាងប៉ែន សេដារិន កូនខ្ញុំ ដោយលោក តែងចំណាយ
ពេលវេលាមានប្រយោជន៍របស់លោក យកសៀវភៅ
របស់យើងទៅដាក់តាមបណ្ណាល័យនានា នៅស្រុកបារាំងជា
ប្រយោជន៍ដល់សាធារណជន [illegible] ។ អំពើដ៏ប្រពៃនេះ យើង
ខ្ញុំចាំជានិច្ច អស់មួយជីវិតរបស់យើង ។ នៅឯ
Long Beach ខ្ញុំ សព្វថ្ងៃ យើងនាំគ្នា ដោតសង្ឃឹមលើ
មជ្ឈមណ្ឌលវប្បធម៌ ដែលកំពុងរីកៗ មានជីវិត
ដោយយើងប្រមូលប្រមូលគ្នាមកចែកសកម្មភាព ១ៈ បង្រៀនភាសា
ខ្មែរដល់កូនក្មេង [illegible] ២ៈ បង្រៀនរាំ ៣ៈ បង្រៀន
ភ្លេង... សង្ឃឹមចាំថ្ងៃយើងនឹងវិលទៅស្រុក ពីព្រោះយើង
សង្ឃឹមលើកម្លាំង [illegible] ជាច្រើនតែមួយប៉ុណ្ណោះ មិនទៅ
ជាសារៈ មកទល់ថ្ងៃនេះ យើងមិនអាចជឿអ្វី [illegible]
សកម្មភាពដ៏ល្អ [illegible] នេះមិនបាន ។ ត្រឹមនេះ
ជនកាលវិញ យើងគ្មានសង្ឃឹមដែរ ។ ចិត្តស្រងេះ ចិត្ត [illegible]
[illegible] មិនបាន [illegible] ។ តែ [illegible]
[illegible] មកដល់ ។

ខ្ញុំគ្មាន [illegible] សព្វថ្ងៃខ្ញុំកើតជម្ងឺ [illegible]
[illegible] កិច្ចការ ធ្វើរាល់ថ្ងៃ ។ ខ្ញុំនឹងនឹងបក
ប្រែរឿង [illegible] របស់លោក Anton Tchékov
[illegible] លើក្រដាស [illegible] និងចម្លងឲ្យស្អាត ដើម្បីផ្ញើទៅឲ្យ
ឪ ប៉ែន សេដារិន [illegible] ឲ្យគេជួយរក [illegible] បោះពុម្ពឲ្យ ។
នៅឯ [illegible] ប៉ែន គេមានបញ្ហា [illegible] ច្រើនជាង [illegible]
ស្រុកខ្មែរ ក្នុងការបោះពុម្ព ។

ខ្ញុំនឹងនៅរង់ចាំមើល ទទួលបទ អក្សរសិល្ប៍របស់
លោក រាល់ពេល ។ នៅពេលណា ដែលលោករកកន្លែង
បោះពុម្ពបាន សូមលោកអាណិតប្រាប់មកខ្ញុំផង ខ្ញុំនឹងស្គាល់

រកត្រូវតែយកមករៀនបាន ខ្ញុំចូលចិត្តរៀនស្នាដៃរបស់
លោកណាស់ ព្រោះសំរាប់តាមថ្នាក់ ការរៀនអក្សរសាស្ត្រ
ខ្មែរ ខ្ញុំត្រូវរៀបចំឲ្យបានច្រើនទៀត។ មករស់នៅទីនេះ
ខ្ញុំគ្រាន់បកប្រែល្ខោន សត្វរំពេរ (La mouette
d'Anton Tchékov), រួចមក ឥទ្ធិពលនៃងងឹតអន្ធការ
(La Puissance des Ténèbres de Léon Tolstoï)
និងបន្តទៅទៀត ខ្ញុំគ្រោងសរសេរពីដើមកំណើត
សាកលវិទ្យាល័យវិចិត្រសិល្បៈ ក្រោមលោកហង្ស ធុនហាក់;
ល្ខោនជាង ក្រោយនេះ ខ្ញុំត្រូវតែតរកសហការពីព្រោះ
មានអ្នកនេសរសើរដូចជា ម៉ែន-ឈុន និងហង្ស ធុន
ហាក់ ជាដើម ...

ខ្ញុំឮថាលោកមានគំរោងប្រមូលយក ល្ខោនក្នុងជីវិត
ប្រជាជាតិខ្មែររបស់ខ្ញុំទៅស្រុកខ្មែរ ខ្ញុំឮល្បីៗ
ថាៗនេះ ជាកំណាព្យ នៅជុំវិញក្រោយ ស្រុកគេនេះ
មានអ្នកជំនួះ គេរៀបស្រាវ រើសដាក់ខ្លួន ហើយ
គេរំនប់ចិត្ត ខ្ញុំសូមអរគុណលោកជាអនេកប្បការ
ដែលបានទៅសង់ ឲ្យក្រុងយកទៅទីនោះ គេយល់ថាជា
ការប្រពោះប្រស្នកដល់គេ ទាំងលោក ទាំងខ្ញុំ
ទាំងក្រុមខ្ញុំ សាងប៉ែន សេរីវិន ដែលមានសៀវភៅ
នេះ ដែលនាំគាំទ្រ តែនៅបរទេស បានហើយ។
ដើម្បីនាំគ្នារៀនវិញការប៉ះទង្គិចគតប្រយោជន៍។
ជាបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមសំដែងនូវសេចក្ដីស្រឡាញ់រាប់អាន
ដ៏ស្មោះ ចំពោះលោក ហើយសូមប្រសិទ្ធពរ សូម
លោកនិងគ្រួសារ បានប្រកប ដោយនូវសេចក្ដីសុខ
សុភមង្គលជារៀងរហូតទៅ។

ដោយសេចក្ដីស្រឡាញ់រាប់អានដ៏ស្មោះ,

February 6, 2002

មកលោកដារី ឡេក, គោរព និងស្រឡាញ់,

ខ្ញុំបានទទួលសំបុត្រលោក ដោយស្ងើចចំលែក សេចក្ដីត្រេកអរ យ៉ាងខ្លាំង បានដឹងថាសៀវភៅ របស់ខ្ញុំ លោកបាន ភានឡូត បារាំង ឯភ្នំពេញ និង ក្រុងបាត់ដំបង ក៏មានគម្រោងផ្សាយនោះ ជាមួយដូនទៅ អនាគត ។ ខ្ញុំនៅចាំកាលពីលោកនៅជំនាន់ពេល នោះ ចេញពីរោងពុម្ព និងដើរទៅរកទិញ ដូច មេដ នៅឯណា ។ សុខុមភាព ជីការរស់នៅរបស់ ខ្ញុំ មានទោសាជាធម្មតា។ ក្រោយបកប្រែរឿងល្ខោន កំប្លែងខ្លីៗ ៧ របស់លោក Anton Tchekov ចប់ ឲ្យគេថាយ កម្មវិទ្យុ និង បញ្ចាល ផ្ញើសេតទុក សម្រាប់ពេលនោះ ជាមួយបាន និងមួយចប់ទៀតផ្ដល់ ទៅឲ្យទស្សនាវដ្ដីខ្មែរមួយនៅ Long Beach គេចប់ នោះមួយចប់រឿងមួយៗ នៅចេញម្ដងៗ ខ្ញុំបាន បកប្រែរឿងល្ខោនរបស់លោក Tchekov មួយ ទៀត ឈ្មោះរឿង សត្វរទេះ (La Mouette)។ សព្វថ្ងៃ កំពុងចងសម្រាំង និងបម្រុងឲ្យគេបញ្ចាល កម្មវិធីសម្រាប់មាន មធ្យោបាយ នោះជាមួយទៅថ្ងៃ ក្រោយទៀត ។

នៅពេលនេះ ខ្ញុំសូមផ្ញើមកជូនលោក សូមលោកមេត្តា ផ្ញើសំបុត្រខ្ញុំនេះ ទៅបណ្ណាល័យ(ក្រាំង) ដែលលោកបានជួយ សុំគេឲ្យ តម្កល់សៀវភៅខ្ញុំ ដើម្បីអរគុណគេផង និងសម្រាប់ការសុំតម្កល់ សៀវភៅខ្ញុំ ទៅអនាគតទៀតផង-ក្រែងលោមាន- ដោយខ្ញុំមិនបានរក្សាអាសយដ្ឋានបណ្ណាល័យទាំង អស់នោះ ។

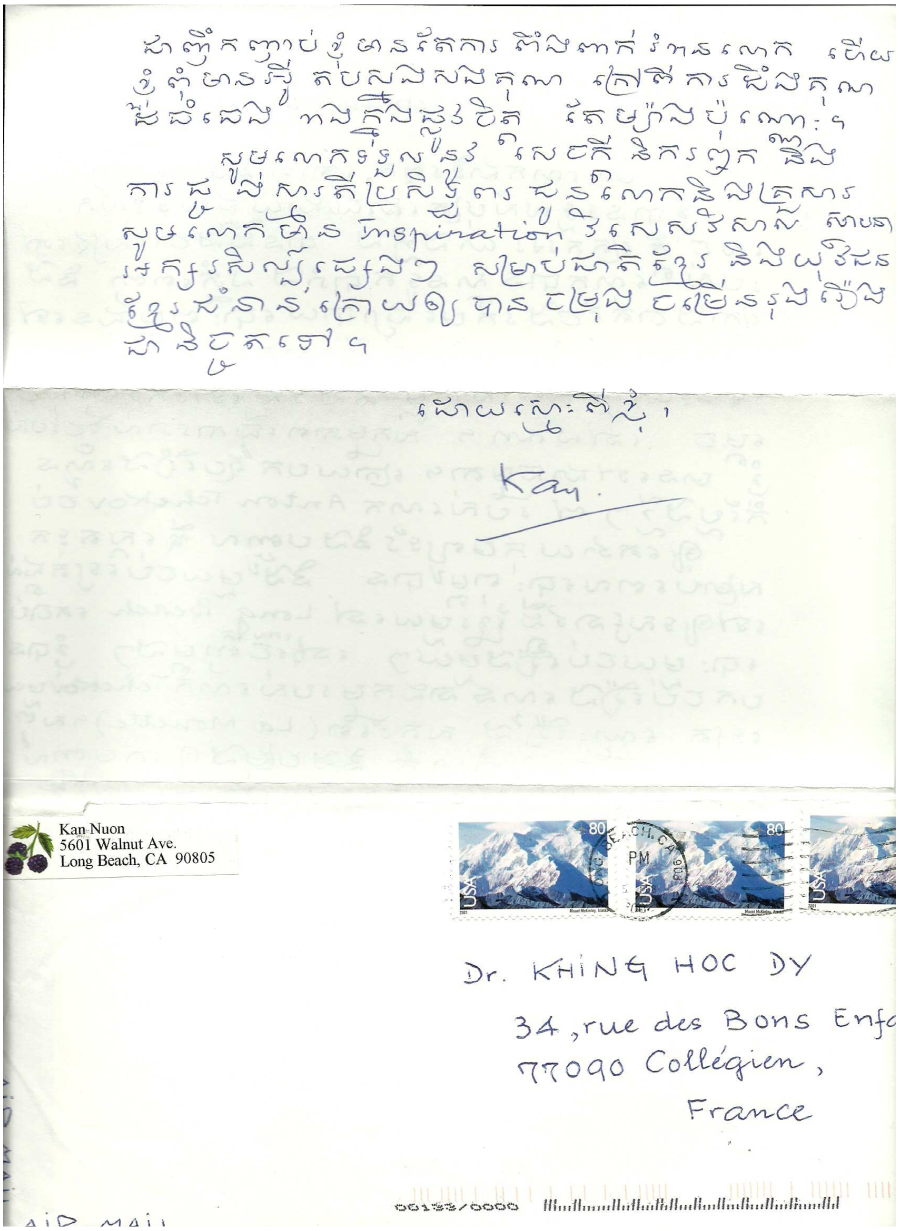

ជាញឹកញាប់ខ្ញុំមានកិច្ចការពឹងពាក់រំខានលោក ហើយ
ខ្ញុំពុំមានអ្វីតបស្នងសងគុណ ក្រៅពីការដឹងគុណ
ដ៏ជ្រាលជ្រៅ អស់ពីដួងចិត្ត តែម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះ ។
សូមលោកទទួលនូវសេចក្តីនឹករឭក និង
ការជូនពរសារពើប្រសិទ្ធិពរ ជូនលោកនិងគ្រួសារ
សូមលោកមាន Inspiration វិសេសវិសាល សរសេរ
អក្សរសិល្ប៍ថ្មីៗ សម្រាប់ជាតិខ្មែរ និងយុវជន
ខ្មែរជំនាន់ក្រោយឲ្យបានចម្រុងចម្រើនរុងរឿង
ជានិច្ចតទៅ ។

ដោយស្មោះពីខ្ញុំ ,

Kan.

Kan Nuon
5601 Walnut Ave.
Long Beach, CA 90805

Dr. KHING HOC DY
34, rue des Bons Enf[...]
77090 Collégien,
France

AIR MAIL

ខ្ញុំ(កំពុង)បកប្រែ រឿង(ល្ខោន)និទានមួយឈ្មោះ: Le Chariot de terre cuite និពន្ធដោយសូទ្រក និងអ្នកនិពន្ធបារាំងម្នាក់ឈ្មោះ: Claude Roy។ យូរមកហើយ តាំងពី ១៩៨៣ មិន ស្រេចផង ខ្ញុំបានបកប្រែរឿងប្រលោមលោកមួយទៀតរបស់ Dostoïesky ឈ្មោះ: Crime et Châtiment។ រឿងនេះ ត្រូវបាន រោងការជាប់ Capsee បោះពុម្ព ច្រើនកាល តែមិនដឹង ជាគេរើក ទៅណា រង់ចាំតែខ្ញុំឆ្ងាយ ដោយគ្មានសំណៅ ដើម្បីដាក់ក្នុង បណ្ណាល័យ ខ្ញុំក៏មាន ដំណើរ ដូចគេដែរ ណាជាដាច់ យ៉ាងណា ព្រោះ សៀវភៅប្រលោមលោក សៀវភៅល្អៗ ខ្ញុំ ត្រូវមានការបកប្រែឲ្យច្រើនពីសៀវភៅ ល្អបរទេស ដើម្បីឲ្យខ្មែរបានគាស់រៀបប្រែប្រួល(និយាយ ឲ្យពីរោះ)របស់ជាតិគេ។ ខ្ញុំសូមផ្ញើមកជូន លោកស្រាវជ្រាវ ពេលមានពេលទំនេរ។

មួយទៀត ខ្ញុំសូមអរគុណ និងសូមផ្ញើសេចក្ដី រាប់អានស្មោះស្ម័គ្រមកលោក ។

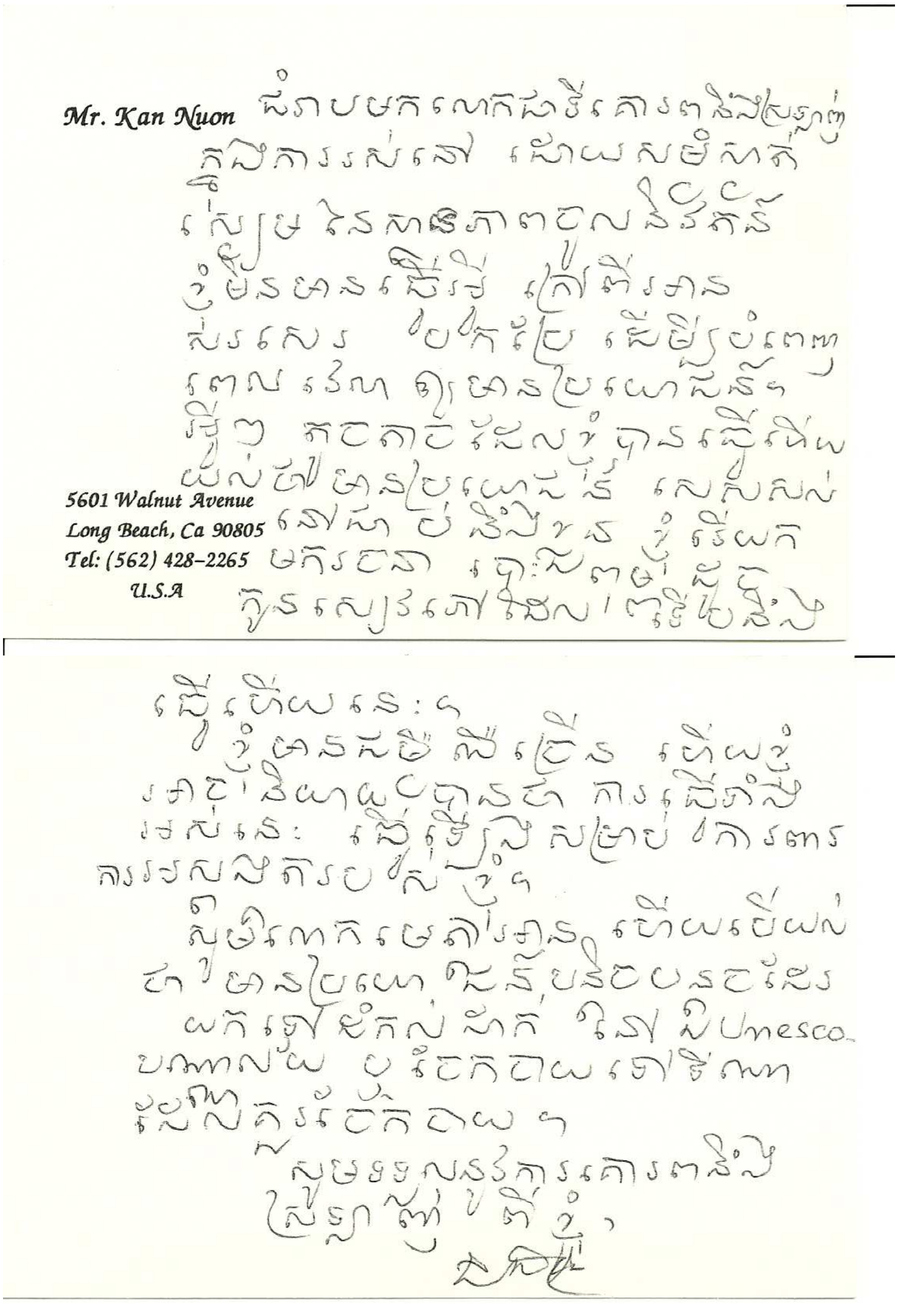

នេះជាលិខិតចុងក្រោយដែលខ្ញុំបានទទួលនាឆ្នាំ២០០២។

៤) ខាងក្រោមនេះជាលិខិតនាយកបណ្ណាល័យនានាបានឆ្លើយថា បានទទួលសៀវភៅសាស្ត្រាចារ្យនួនកន ហើយ៖

LABORATOIRE « PÉNINSULE INDOCHINOISE »
URA 1075 - Maison de l'Asie
22 Avenue du Président Wilson, 75116 Paris
☎ : (0)1.53.70.18.71
Fax : (0)1.53.70.18.72

Le 12 octobre 1999

Monsieur Nuon Kan
5601 Walnut Avenue
Long Beach, California
USA

Cher Monsieur,

Vous avez bien voulu, par l'intermédiaire de mon collègue Khing Hoc Dy, faire don d'exemplaires de vos publications à la bibliothèque de notre laboratoire de recherche. Je suis bien touché par ce geste gracieux, et vous prie de recevoir ici l'expression de mes remerciements les plus chaleureux.

Veuillez croire, cher Monsieur, en l'assurance de mes sentiments très cordiaux.

Prof. Nguyên Thê Anh
Directeur d'Etudes à l'Ecole Pratique des Hautes Etudes
Directeur du Laboratoire Péninsule Indochinoise

Copie à M. Khing Hoc Dy
pour information

UNIVERSITÉ PARIS III-SORBONNE NOUVELLE

BIBLIOTHÈQUE INTERUNIVERSITAIRE
DES LANGUES ORIENTALES

4, rue de Lille - 75007 PARIS - FRANCE

Tél. : 01.44.77.87.20 / (33 1) 44.77.87.20
Fax : 01.44.77.87.30 / (33 1) 44.77.87.30
Mél. : biulo@idf.ext.jussieu.fr

Paris, le 4 Novembre 1999

REF : BIULO HN / MV / N° 99 - 3884
Accusé de réception / Acknowledgement of receipt

M. le professeur KHING Hoc Dy

J'ai l'honneur d'accuser réception des ouvrages :

de Monsieur le professeur NUON KAN

- Phkā Kaṇi kār
- Saphāb khlah nai aksar sāstr khmaer
- Kamrain atthapad
- Rioeun Bralin Cain Bier, The Dead Accuse
- Rioeun Bralin Yuttidharm, Prisoners

que vous avez bien voulu offrir à la Bibliothèque interuniversitaire des langues orientales. Ils seront d'un grand intérêt pour nos lecteurs.

Je vous prie d'agréer, M. le professeur KHING Hoc Dy, avec tous mes remerciements, l'assurance de ma considération la plus distinguée.

La Directrice,
Nelly GUILLAUME

MINISTÈRE DE LA CULTURE

Musée national des Arts asiatiques - Guimet

Réf. : FM/DPZ/n° 417

Paris, le 7 septembre 2001

Monsieur,

La bibliothèque du musée Guimet a bien reçu les deux exemplaires du livre cambodgien que Monsieur le professeur Nuon Kan a consacré au théâtre dans la vie des Cambodgiens.

Ils seront intégrés aux collections, catalogués et mis à la disposition des lecteurs dès que possible.

Je me réjouis que vous ayez pris la peine de les transmettre à notre institution et vous remercie de votre aimable geste.

Je vous prie d'agréer, Monsieur, mes salutations distinguées.

F. Macouin

Francis Macouin
conservateur en chef de la bibliothèque

M. Khing Hoc Dy
34, rue des Bons Enfants
77090 Collégien

6, place d'Iéna - 75116 Paris - Tél. : 01 56 52 53 00 - Fax : 01 56 52 53 54
Site internet http://www.museeguimet.fr

លិខិតចុងក្រោយដែលបានទទួលពីអ្នកគ្រូប៉ែនសេដ្ឋារិនៈ

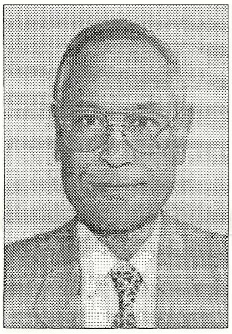

នួន, ភន

1934-2002

ដំណឹងមរណភាព

អ្នកស្រី វ៉ែកូ ការ៉ាមុរ៉ា, លោក នួន ទិន្នកា, នួន ទិនិនត្រា, អ្នកស្រី ប៉ែន សេដ្ឋារិន, លោក ស្វាយ ឡេង, ស្វាយ មុនិកា, អ្នកស្រី ប៉ុណ្ណារ៉េត, លោក ម៉ែន រៀម ព្រមទាំង គ្រួសារ មានទុក្ខជាទម្ងន់ ដោយលោក **នួន, ភន** ដែលត្រូវជាស្វាមី បិតា, ជាឪពុកមា, ជាជីតា និងជាបង បានទទួលអនិច្ចកម្ម កាលពីព្រឹកថ្ងៃអាទិត្យ ទី **៣១ មីនា** ឆ្នាំ ២០០២ វេលាម៉ោង ៩:០០ ព្រឹក ដោយរោគាពាធ ក្នុងជន្មាយុ ៦៨ ឆ្នាំ ។

ដំណឹងនេះ ចាត់ទុកជាសេចក្តីអញ្ជើញ ចំពោះញាតិមិត្រជិតឆ្ងាយទាំងអស់របស់សព, សូមអញ្ជើញទៅចូលរួម ក្នុងកម្មវិធីបុណ្យសព តាមប្រពៃណីយ៍ព្រះពុទ្ធសាសនា ដូចមានកម្មវិធីខាងក្រោមនេះ ៖

<u>កន្លែងដំកល់សព</u>

ALL SOULS MORTUARY
4400 CHERRY AVENUE
LONG BEACH, CA 90807
TEL: (562) 424-8601

<u>គោរពសព</u>

ញាតិមិត្រ អាចអញ្ជើញទៅគោរព/មើលសពបាន
នៅថ្ងៃ សៅរ៍ ទី ៦ មេសា ២០០២
ចាប់ពីម៉ោង ១២:០០ ថ្ងៃត្រង់ រហូតដល់ម៉ោង ៨:០០ រសៀល

<u>កម្មវិធីបុណ្យសព</u>

ថ្ងៃអាទិត្យ ទី ៧ មេសា ឆ្នាំ ២០០២, ចាប់ផ្តើមពីម៉ោង ១១:០០ ព្រឹក
នៅទីកន្លែងដំកល់សពខាងលើ

<u>បូជា</u>

សពនឹងដង្ហែរចេញទៅបូជា នៅឯកន្លែងដំកល់សពឈ្មោះ

STRICKLIN SNIVELY MORTUARY
1952 LONG BEACH BLVD.
LONG BEACH, CA 90806
TEL: (562) 426-3365

ពត៌មានបន្ថែម សុំទាក់ទងលោក ម៉ែន រៀម លេខទូរស័ព្ទ (562) 591-5123, (562) 491-9100, (562) 428-2265

Tokyo 5 - 4 - 02 ជំរាបមកលោកសាស្ត្រាចារ្យជាទីគោរព

ខ្ញុំសូមជំរាបដំណឹងដ៏ក្រៀមក្រំមួយ សូមលោកសាស្ត្រាចារ្យ មេត្តាអភ័យទោស។ ឃារបស់ខ្ញុំឈ្មោះ ស្ងួន-កង បានស្លាប់នៅ ថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា មុននេះ។

នៅពេលគាត់នៅរស់ គាត់បានគោរពស្រឡាញ់លោក សាស្ត្រាចារ្យ អស់ពីជំរៅចិត្តរបស់គាត់។

ខ្ញុំបានទៅរៀបចំបន្ទប់របស់គាត់ ហើយបានឃើញ សៀវភៅជាច្រើន របស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ ព្រមទាំងសំបុត្រ ដែលគាត់សរសេរទៅ និស្សិតនិងអ្នកសិក្សា បញ្ជាក់ថា សៀវភៅរបស់លោកសាស្ត្រាចារ្យល្អ មានតំលៃណាស់។

ខ្ញុំសូមអរគុណលោកសាស្ត្រាចារ្យដែលបានសរសេរ ទាក់ទងរាប់អាន ឃាជាទីស្រលាញ់ គោរពរបស់ខ្ញុំ និង សូមជូនពរឲ្យលោកសាស្ត្រាចារ្យបានជួបប្រទះតែ នឹង សេចក្តីសុខ សប្បាយ និងមានជ័យជំនះ ជានិរន្តក្នុងការងារ របស់លោក។

ដោយសេចក្តីគោរពយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ក្រៃលែង។

ប៉ែន . សេដ្ឋារិន